

N° 41

JACQUES NÈVE

Horloger d'Art

+ 32 477 27 19 08 - jneve@horloger.net - www.horloger.net

ENOUT te Amfreville

**Ijzeren MUURKLOK
Met uitzonderlijke kenmerken**

Datum 1768 op de wijzerplaat

Gesigneerd "**Par Enout à amfreville**"

Hoogte 33cm , Breedte 21cm , Diepte 21cm

ENOUT te Amfreville

Ijzeren MUURKLOK Met uitzonderlijke kenmerken

Datum 1768 op de wijzerplaat Gesigneerd "Par Enout à amfreville"

Gangwerk van het « ijzeren kooi » type, afkomstig van de Normandische regio, tussen drie verticale pijlers. Het gangwerk bevindt zich vooraan en het slagwerk voor de uren achteraan. Dagelijkse opwinding door middel van koorden met gewichten en tegengewichten.

Deze klok heeft drie uitzonderlijke kenmerken :

- Een echappement ter hoogte van het wiel, met een kettingslinger op 90° aan de rechterkant van het voor- en achtergangwerk.
- Snel slagwerk met groot rad met kliksysteem zoals men ook terugvindt in monumentale klokken
- Een rad met 11 vleugels (die de loop van de uren voorttrekt, zichtbaar op pagina 6)

De klok heeft een rechthoekige wijzerplaat met ronde uitstulpingen in beschilderd ijzer, met slechts één uurwijzer in fijn uitgesneden staal, en met de datum en de naam van de maker, en het opschrift « ULTIMA LATET ».

Deze zinspreuk doet denken aan de deviezen die men vroeger terugvond op op muren geschilderde zonnewijzers, zoals bijvoorbeeld ook « Ultima necat » (het laatste (uur) doodt ; dus het laatste uur dat de zonnewijzer ooit zal tonen). Vaak gaat het om gedachten over de vergankelijkheid van de tijd (zoals « Het is later dan je denkt ») die de kijker ertoe uitnodigen om hun lot niet te vergeten. « Ultima latet » betekent letterlijk « Het laatste verschuilt zich, is verstopt, houdt zich verscholen », of met andere woorden : deze wijzerplaat laat het laatste uur van je leven niet zien, maar ze is er er, ze houdt zich verscholen, achter...

De familie Enout is nog steeds te Amfreville in Normandië gevestigd (ten noorden van Caen, 1383 bewoners).

Hoogte 33 cm, Breedte 21 cm, Diepte 21 cm.

(met speciale dank aan François Fierens voor de vertaling van het Latijn en de filosofische elementen)

